

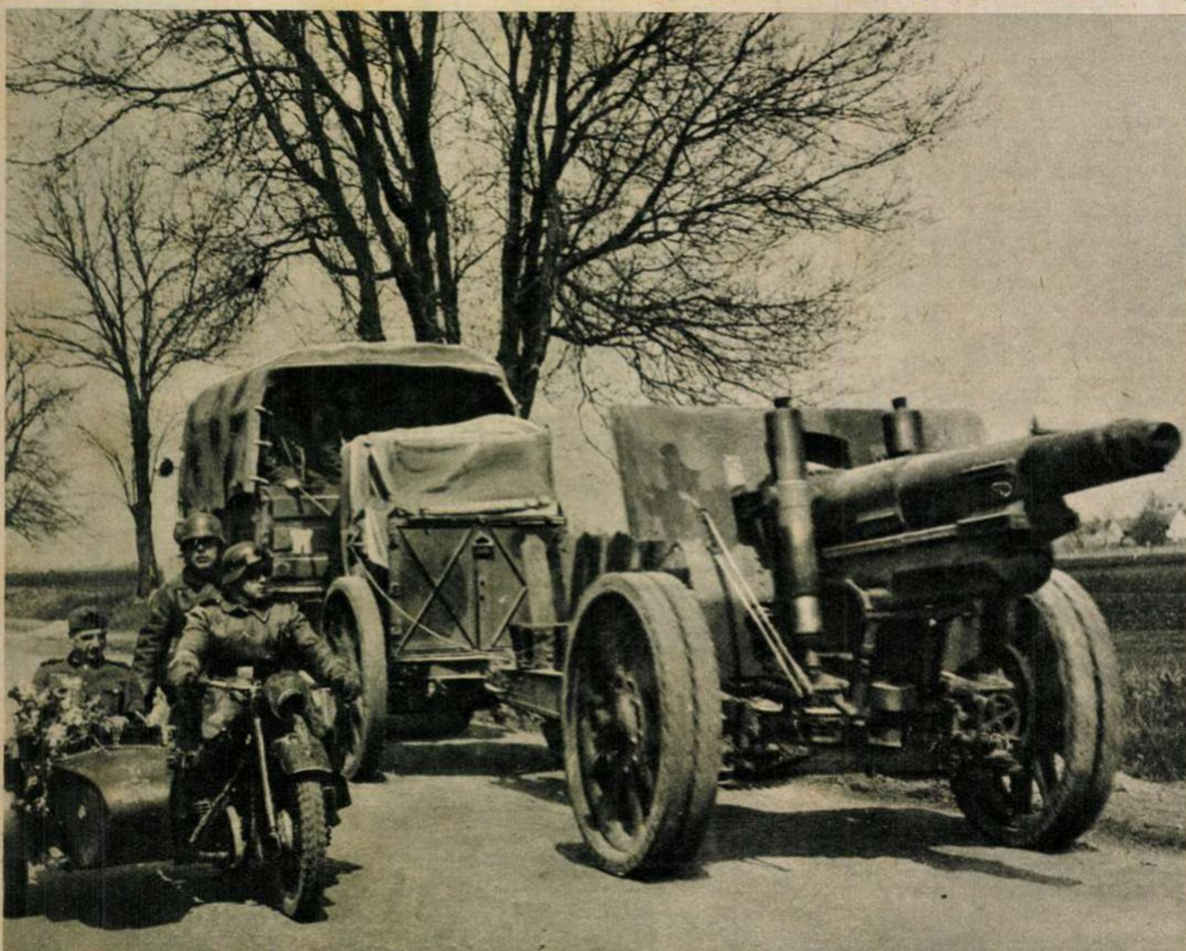
Képes Vasárnap
19. szám. 1941 május 9.

Százezernyi tömeg ünnepelte Budapest utcáin a felszabadított Délvidékről hazatérő honvédeket
(Orelly felvétele.)

Ára 20 fillér

Magyar harckocsioszlop a felszabaditott Bácska egyik országutján.

Gépvontatásu tüzérségünk a Bácskában.

Hazatért a győztes sereg

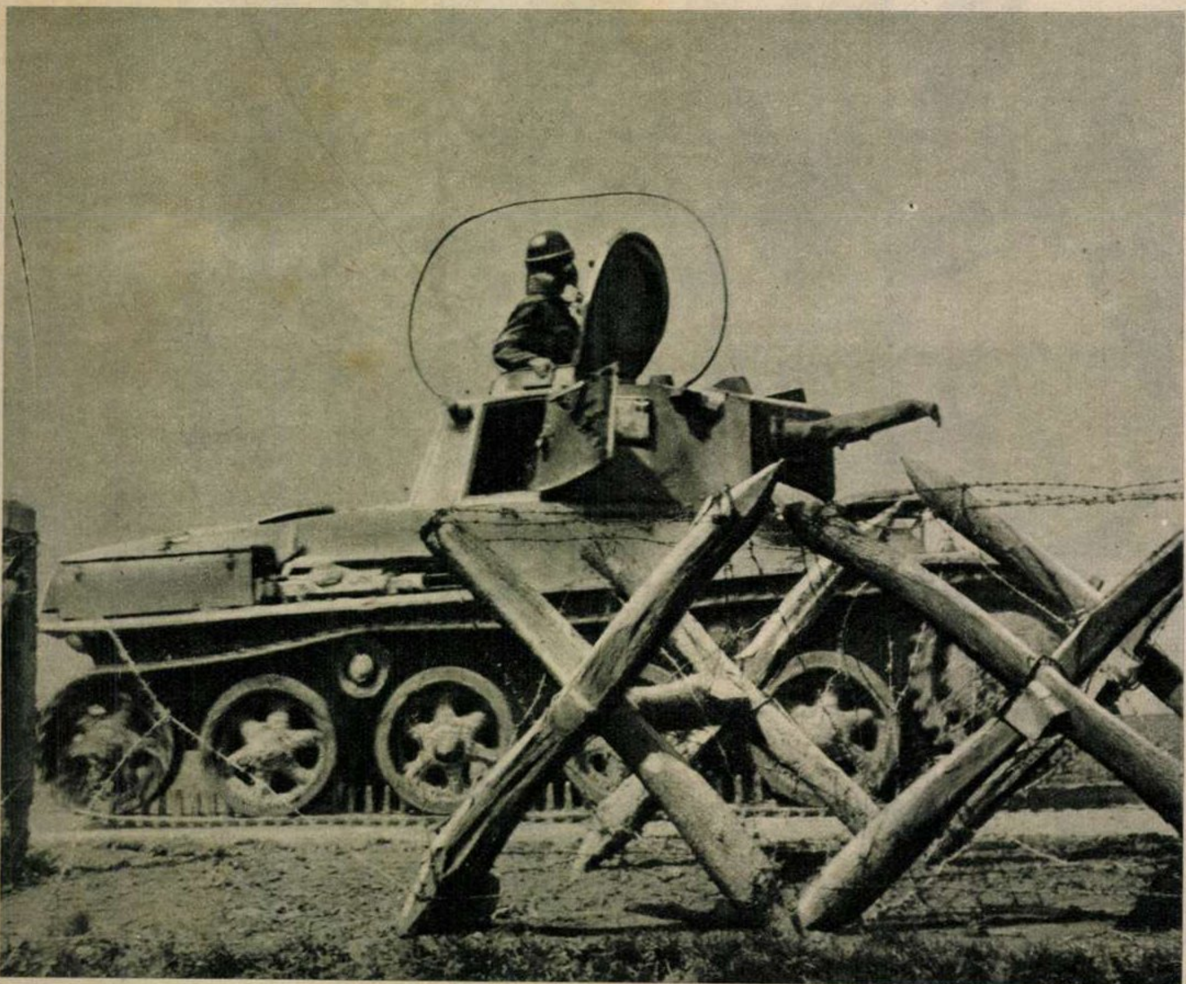
Alig egy hónapja, hogy a magyar honvédség daliás csapatai Legfelsőbb Haduruk parancsára „Isten és a Haza“ szent nevében elindultak a Délvidék visszaszerzésére. A feladatot vitézül megoldották és a csapatok most visszatérnek helyőrségeikbe, hogy a győztes harcok után megpihenjenek a fegyverek. A visszatérő csapatok közül hazatért a budapesti gyorsdandár is és a főváros mámoros ünneplése közepette vonult el díszmenetben *vitéz Dálnoky Miklós Béla* tábornok előtt.

A hideg, szeszélyes, szeles tavaszi idő erre a reggelre mintha felébredt volna lidérces álmából. Az ég tündöklően kéklett, a nap aranysugarai rezgő csápokkal simogatták a zöldbeborult lombokat. A Hősök-terén már kora reggel nagy volt a nyüzsgés-mozgás. Kilenc óra előtt a tömeg már teljesen ellepte a teret, de egyre többen érkeztek a lelkes érdeklődők. A Hősök Emlékművét köröskörül zászlók ékesitették. Be nem osztott tisztek álltak az emlékmű jobboldalán. Előttük néhány világháborus hadirokkant leste izgatottan, mikor jönnek a hős apák vitéz, büszke fiai. Filmoperatőrök készitették elő gépeiket, de felálltak a zenekarok is és félkilenc előtt néhány perccel berobogott a Hősök-terére nyolc pompás páncélkocsi. A géppuskák és a nehézpuskák mereven farkasszemet néztek Árpáddal és kacagányos vezéreivel. Tereptarkára festett páncéltestükön ékesen villant meg a napfényben a piros-fehér-zöld felségjelvény. Hatalmas terepjáró parancsnoki kocsin megérkezett vitéz Dálnoky Miklós Béla tábornok és mig a zenekar a Himnusz magasztos dallamát játszotta, a visszatért hősök nevében megkoszoruzta a Hősök emlékművét.

*

A percek most már gyorsan teltek. Dálnoky Miklós tábornok törzskarával felállott a Hősökterének Andrássy-uti szegélyén. A katonazenekarok felváltva pattogó indulókba kezdtek és már meg is jelent az Aréna-uton a gyorsdandár felderitő zászlóaljának parancsnoki páncélgépkocsija, utána pedig szabályos távközökre zárkózottan sebes iramban elrobogtak a század többi egységei. A tömeg lelkesedése leirhatatlan volt. Zászlócskák lengtek, zsebkendők lobogtak és hullott, egyre hullott a virágeső. Orgona, kankalin, nárcisz, ibolya: a tavasz valamennyi illatos virágának illata egybefolyt a benzingázok felcsapó illatával.

Alsó képek: a volt határövezeten áthaladó közepes magyar harckocsik.

A honvédség felvonulása Budapest utcáin.

Alighogy tovazugtak a harckocsiszázadok, sebes iramban vonultak el díszmenetben a gépkocsizó zászlóaljak. Feszes vigyázzban ültek a gépkocsikon a barnára lesült, villogóan fehérfogu, hetyke magyar legények. Csillogtak a hátbőröndökre szijazott csajkák és megbicsaklott a napsugár a szalonnabürkével jó fényesre tisztitott acélsisakokon. Mindegyik kocsin felvillant a fehér-piros jelzőtárcsa, továbbadva a parancsot:

— Tiszteletadás jobbra!

A légvédelmi golyószórók meredten szegeződtek a magasba, ahol egy felderítő repülőgépszázad huzott el eget-földet megremegtető motorbugással. Szünet nélkül robogtak a gépkocsik és szünet nélkül játszottak a katonazenekarok. A májusi szél játékosan kapott a gyorscsapatoknak ezüstkürtre szerelt Szüzmáriás zászlójába és megremegtek a Hősök-terét környező házak falai, amikor a több mint ötvenezer főnyi tömeg a fegyelmezett, nagyszerü gyorsdandár láttára egy emberként zugta:

— Él-jen Hor-thy! Él-jen Horthy!

— Éljen a magyar hadsereg!...

A gépkocsizó zászlóaljak végén vidáman füstölve gurultak el a gulyáságyuk és finom, orrcsiklandozó gulyásillat vegyült a benzingőzzel kevert orgonák illatába. Menetközben, hatvankilométeres sebességgel főtt a gulyás...

*

Multak a percek, a tizpercek, a negyedórák és a gyorsdandár egységei véget nem érő sorban robogtak el. Milyen büszke örömrivalgás tört ki, amikor egy régi induló dallamától kisérve eldübörögtek a terepjáró vontatású tüzérek tömörgumikerekes ágyuikkal.

Sebes iramban suhantak el a légvédelmi gépágyus egységek is, melyeket a kerékpáros zászlóaljak követtek. Fegyelmezett rendben, sisakosan gurultak a keménykötésü, fáradalmakban edzett kerékpárosok.

Féltizenkettő elmult, amikor a díszmenet végetért. A dandárparancsnok jelentkezett Dálnoky Miklós Béla tábornoknál. Jelentette, hogy a díszmenet végetért.

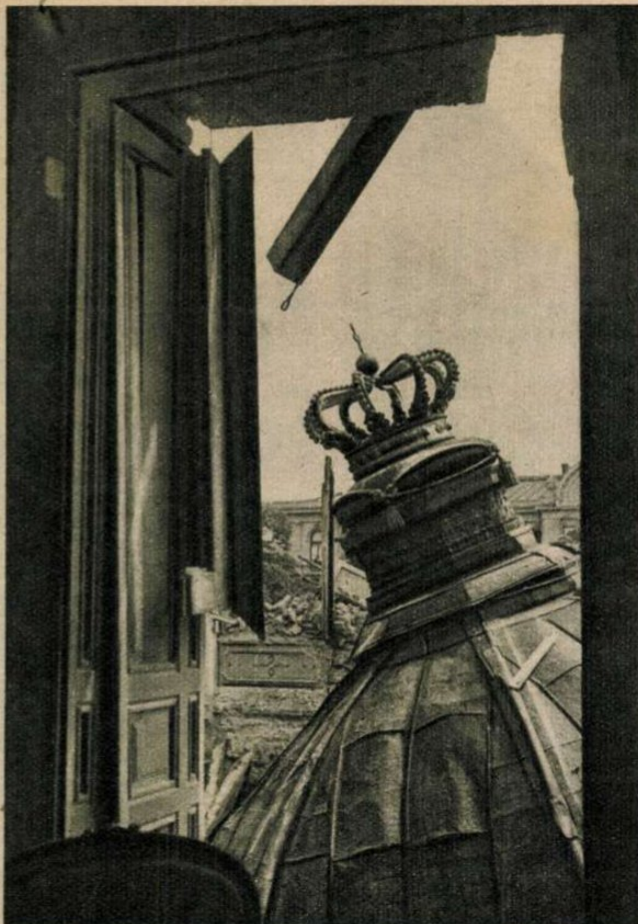
Ünneplik a tüzéreket. — Alsó kép: vitéz Dálnoky tábornok ellép a páncélos csapatok sorfala előtt.

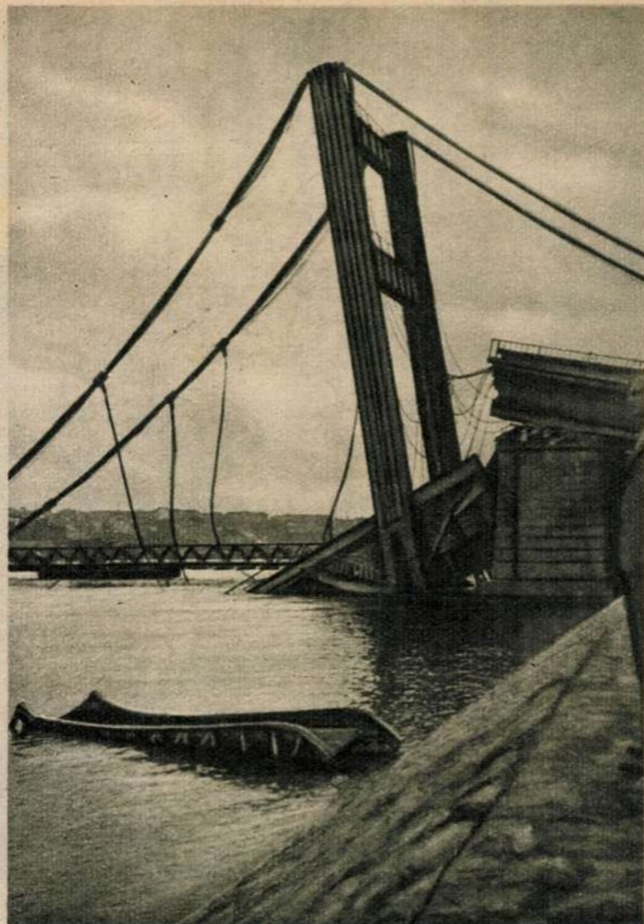
Alsó kép: vitéz Dálnoky Miklós Béla tábornok megkoszorúzza a Hősök Emlékkövét.

Képek a bombázott Belgrádból. Baloldalon: elégett villamoskocsi csupasz vasváza az utcán. — Középen: a királyi palota beomlott tornya az egyik leszakadt erkély előtt. Jobboldalon: a felrobbantott belgrád—zimonyi hid.

Felső és alsó képek: a repülőbombák pusztitásai a város különböző részeiben. (Scholtz András felvételei.) A jobboldali alsó képen egy összedőlt emeletes ház, a pince födéme sértetlen maradt, a bent tartózkodóknak bajuk nem történt.

Egy királyi város bukása

Lehetetlen elemezni azt az érzést, ami elfogja az embert, amikor a nagy katasztrófa után először megy végig Belgrád utcáin, ugyanazokon a helyeken, ahol pár héttel előbb még a legzajosabb, leglüktetőbb balkáni élet folyt. Belgrád mindig szép és eredeti délvidéki város volt, különösen a közelmúlt esztendőkben fejlődött igazi amerikai méretekben és gyorsasággal. Egy 16 milliós, legalább 11 nemzetiségből összetevődött állam hordta össze ide mindazt, ami a balkáni elképzelés szerint szép, jó, kellemes és az idegenek számára is vonzó. Belgrád azonban tipikus balkáni város maradt, mert hiába volt a felszin, hiába voltak a nagyszerü épitkezések, az emberek és a szellem ugyanaz maradt — balkáni.

Ez a balkán nyilatkozott meg a tragikus április hatodikán is, amikor az első német zuhanóbombázók végigsüvöltöttek a város felett és nyomukban szörnyü robbanások és tüzek pusztitották el a katonailag fontos épületeket és intézményeket. A balkáni épitmények kártyavár módjára dőltek romba, a balkáni emberek pedig riadtan, fejvesztetten menekültek, nem törődve azzal, hogy városról, fővárosról van szó, hogy felelősség terheli azokat, akik a hivatalokban ülnek. Az első bombrobbanásra megszünt minden közüzem, a viz, a gáz, a világitás szolgáltatás, megszakadt a közlekedés, de megszünt a hatóságok, a segitésre hivatott intézmények és vezetők munkája is. Vezetők, irányitók, segitség nélkül maradt a bombázott város és ez okozta, hogy olyan szörnyü volt a bombázás hatása.

Három napon át tökéletes anarchia uralkodott a városban, martalóc alkalmi rablóbandák fosztogattak, raboltak, ha kellett gyilkoltak is, ezért mutat olyan szörnyen sivár képet a város és ezért tud csak olyan nehezen magához térni, hogy most, hetek múltán is csak nagy lassan, szinte adagolva lehet életet ébreszteni a megriadt város falai között.

A bombázás hatását nem ugy kell elképzelni, hogy egész városrészek vagy legalább is egész utcasorok hevernek romokban. Inkább épülőfélben lévő városhoz lehet hasonlitani Belgrád mai helyzetét, mintha sok ház állna bontás alatt, amelynek a helyére ujat akarnak emelni. A rossz hatást, amit a belgrádi utcán járó idegenek éreznek, inkább az kelti, hogy nincs talán egyetlen ép ablak és kirakat sem az egész városban... Deszkával és falécekkel berácsozott kirakatablakok és üzletajtók dísztelenkednek a legszebb belvárosi utcákban. A kirabolt és vandál módon elpusztitott boltokban csupasz polcok, csüggedt, tanácstalan kereskedők fogadják azt, aki betéved. A nemrég még fényes, balkáni fényüzéssel és felszinességgel berendezett kávéházakban és éttermekben ma alig néhány ütött-kopott asztal és szék szerénykedik, szótlan, komoly arcu

emberek étkeznek, látszik rajtuk, hogy egészen mindegy, mit kapnak, fő az, hogy túl legyenek az elkerülhetetlen táplálkozáson, rohannak a megsokasodott bajaik és gondjaik után.

A város képe jóformán semmit sem változott, régi és jellegzetes épületei és emlékművei mind hiánytalanul és sértetlenül megmaradtak, a kórházak és kulturintézmények nem pusztultak el, a bombák kérlelhetetlen pontossággal hullottak a katonailag fontos és a fővárosból szerteágazó irányitó és hirszolgálati intézmények épületeire. Ha majd egyszer pontosan összeirják, hogy az elpusztult, szétrobbantott és leégett házak közül melyik milyen célt szolgált, akkor fog csak igazán kiderülni, mennyire túlzottak voltak azok a hiresztelések, amelyeket a világsajtó röpitett világgá a bombázás rettenetes polgári pusztitásairól. Kétségtelen, hogy azok a célpontok, amelyekre a bombák hullottak, rettenetesen megsinylették a támadást. Egyes házak teljesen eltüntek, a helyükön vagy csak óriási lyuk maradt, vagy egy magas tégla és törmelékhalom. Még a nyilt területekre, uttestekre és terekre leeső bombák légnyomása is szörnyü pusztitásokat végzett egyes helyeken. A légnyomás félfástól szakitotta ki az ablakokat és ajtókat, legalább 100 méteres körzetben, fákat csavart ki tövestül az út szélén és a parkokban és ugy sodorta le a cégtáblákat és zuzta be az ablakokat és kirakatüvegeket, tépte le a háztetőket, mint valami fantasztikus erejü ciklon.

Az eddigi hivatalos megállapitások szerint Belgrádban 5000 ember veszitette el életét és átlagban véve a házak husz százaléka sérült meg komolyabban, vagy pusztult el teljesen. A veszteség kétségkivül igen nagy és érzékeny, de a legnagyobb gond a jugoszláv fővárosban most nem az anyagi és az emberéletben történt veszteség, hanem az uj élet megalapozása és biztositása. Belgrád életében az április hatodiki bombázás nem csupán egy katonai műveletet jelent, amelyet a város hosszabb-rövidebb idő alatt kihever és a nyomában támadt pusztitásokat helyreállitja, hanem egy korszak záródott le ezen a napon; Belgrád balkáni tündöklésének 20 éves korszaka.

Dr. Szerelemhegyi Ervin.

Német nehéz tüzérség lövi az angol állásokat a görög hegyekben; a háttérben az Olympos hófödte csúcsai.

A balkáni villámháboru következményei

„A most befejezett hadjáratnak a következményei még kiszámithatatlanok — mondta Hitler a német birodalmi ülésen legutóbb mondott beszédében. — *Egy bizonyos: egész Európában megszünt az a feszültség, amelyet a Balkán kérdése okozott...“*

A tengely balkáni hadjárata a most duló világháborunak csak egy „részmozzanata“ volt, főleg a földközitengeri kérdés gyökeres megoldásának szempontjából, hiszen a tengely végső katonai feladata a brit sziget megszállása, illetve a sziget „elszigetelése“, a brit világbirodalom létfontosságu életvonalainak — Szuez, Gibraltár, Atlanti óceán — elvágásával. A brit imperializmus életvonala nyugat-kelet irányu, mig a német előretörés ismét követi a német *Rohrbach*-nak, a „Drang nach Osten“ felállitójának elveit és igy észak-dél, illetve északdélkelet irányu.

A balkáni hadjárat folyományaképpen a Földközi tenger keleti medencéjében fekvő görög szigeteknek német és olasz csapatok által való megszállása a tengely délkeleti-déli erővonalát hatalmasan megnyujtotta. Ennek a megnyujtott vonalnak a révén a tengely ma uralkodik a Dardanellák nyugati bejárata fölött és Anglia a görög támaszpontok elvesztése miatt ma már aligha tudja kijátszani a török kártyát. Ezzel pedig elveszitette utolsó európai szárazföldi hidfőállását is és a német-olasz csapatok azáltal, hogy a Kréta — Alexandria — Haifa hires acélháromszögét megközelitették, közelebb kerültek Egyiptomhoz, amely igy egyre inkább két tűz közé szorul.

A Földközi tenger és partvidéke a háborunak nem lett ugyan a legjelentősebb szinpada, de époly fontos harctérré alakult át, mint a La Manche-csatornabeli, vagy az atlantióceáni csatatér.

A tengelysiker közvetlen katonai előnyei máris jelentkeznek.

Itália haderejének egy igen jelentős része, mintegy 30 hadosztály a Balkánon felszabadult. Ezeket a harcban edzett csapatokat a tengely most felhasználhatja akár Észak-Afrikában, akár másutt. Az Egyiptomra erősbödő nyomás tehát egyre nagyobb méreteket fog ölteni, ami viszont a beálló esős időjáráson kivül egyre kedvezőbb helyzetbe hozza majd az Abessziniában harcoló aostai herceget is, csapataival együtt. Anglia, a jelek szerint, kénytelen lesz az egyiptomi brit csapatok megerősitésére csapatokat elvonni Abessziniából, mivel az iraki események lekötik a Távol-Kelet felől érkezhető angol csapatutánpótlásokat. A Görögországból elmenekült angol csapatokra, melyek a Balkánon hagyták nehezen pótolható, értékes nehéz hadi felszerelésüket, tankokat, ágyukat, gépeket, nem számithat egyelőre az angol hadvezetőség. Ezek a fáradt csapatok egyelőre nem erősitik, hanem csak gyengitik az egyiptomi brit ármádiát. A balkáni tengelygyőzelmeknek *hadászatilag* másik fontossága az, hogy Korfu elfoglalásával az Adriai tenger most már teljesen olasz beltenger lett, mint a régi Róma és Velence idejében volt. *Ezen a belvizen nem kell többé hajókiséret* a Balkán felé igyekvő olasz hajóknak és igy az olasz haditengerészet jelentős egységei felszabadulhatnak.

A tengely balkáni győzelmének *politikai* hatásai is egyre szélesebb mederben bontakoznak ki. Ez a győzelem részleges kormányválságot idézett elő Angliában. Az Amerikai Egyesült Államokban egyre inkább erősbödik Anglia korlátlan megsegitésének gondolata gyakorlati alapokon is. Spanyolországban a Caudillo sógora, Serrano Sunner, igen meleg baráti kijelentéseket tett a tengely felé. Portugália a legerőteljesebben hangsulyozta, hogy a háboruba semilyen formában nem kiván beleavatkozni és minden erejével arra törekszik, hogy ezt a politikai és katonai felfogását végre is hajtsa.

Japán figyel, de még jobban figyeli Japán magatartását Amerika. Oroszország, Németországnak szánt baráti gesztusként, eltiltotta a területén át Törökországba irányuló svéd fegyver- és ércszállitásokat. Törökország pedig, mely a további helyzet kialakulásának jelenleg fontos kulcspontja, még nem döntött. Abban a politikai és katonai kényszerhelyzetben, amelybe jutott — bár legutóbb nyolc korosztályát szólitotta fegyverbe —, ha szem előtt tartja a balkáni intő példát, aligha fordul politikájával a tengelyhatalmak ellen, annál kevésbé, mert Németország és Itália mindent elkövetnek, hogy Törökországot jobb belátásra birják. A török magatartást erősen befolyásolják a kisázsiai „Hinterland“-ban, Irakban és a környékén lejátszódó események.

Az iraki angolellenes magatartás hatása nagyjelentőségü, hisz Közel-Kelet minden nagyobb városában a lakosság tüntetésekkel fejezte ki rokonszenvét Irak irányában. Palesztina, Sziria területén zavargások törtek ki.

Egyiptomban az erősen nemzeti érzésü „vafdisták“ Irak melletti rokonszenvtüntetésük során angolellenes magatartást tanusitottak. Nyugtalan ma Közel-Kelet, de nyugtalanságok észlelhetők Közép-Keleten, Indiában is, ahol a hadiipari gócpontokban zavargások törtek ki. A kérdés érdekességéhez tartozik: milyen magatartást tanusit az Iraknál sokkal nagyobb jelentőségü *Iran* és milyen lépésekre határozzák el magukat az arab félsziget államai, közöttük pedig elsősorban a vezető Hedzsasz, melynek királya, az Európában is közismert *Ibn Szaud* már az első világháboru idején is nagy szerepet játszott és aki az angolellenes arab nemzeti mozgalmak élén állva, végső céljait az arab államok közötti egység létrejöttében látja.

Tombor Tibor.

Különféle német motoros alakulatok vonulnak át egy görögországi falun. — Alsó kép: a süppedékes, mocsaras vidékeken rendkivüli nehézségekkel kellett a motoros járművek vezetőinek megküzdeniök.

Irak, a kalifa országa

Irta: Germanus Gyula

Repülőfelvétel Bagdadról, Irak fővárosáról.

Utcai kép Bagdadból. Jobboldalt: egy benszülött közlekedési rendőr. —
Alsó kép: a basrai kikötő raktárházai. Basrában szálltak partra az Irakba érkezett angol csapatok.

Az ókori kulturák egyik legrégibb bölcsője: Mezopotámia ismét az érdeklődés központjába került. A két folyam közén épült Ninive, Babilon, Urban ringott Ábrahám bölcsője és az ásatások nyomán német archeológusok itt napfényre hozták az emberiség civilizációjának kezdetét. Semita nyelven beszélő népek: babiloniak és asszirok telepedtek le a termékeny sikságon és átvették sumir elődeik kulturáját, hogy azt továbbfejlesszék. Az iszlám hóditásai a két folyam völgyében bő aratásra találtak. Az arabság terméketlen területről jövet, paradicsomi álmait tudta a Tigris és Eufrát között megvalósitani. Az arab katonai táborokból csakhamar virágzó városok fejlődtek, amelyekhez füződik az arab irodalom és az arab ipari kultura sokszázados hagyománya. Az iszlám történetének kezdetén Irakban zajlottak le az első pártharcok, amelyek akkor vallási szinezettel elfedték a valóságos okot, a törzsi, családi versengést, amelyek épugy fennállnak mai napig. Perzsia közelsége szintén nyujtott tápot párttusákra, amelyeknek legerőteljesebbje az arab demokratikus *szunnita* párt és a hierarchikus *siita* párt vetélkedése az iraki *Kerbelá*ban és *Nedsef*ben játszotta el véres szerepét.

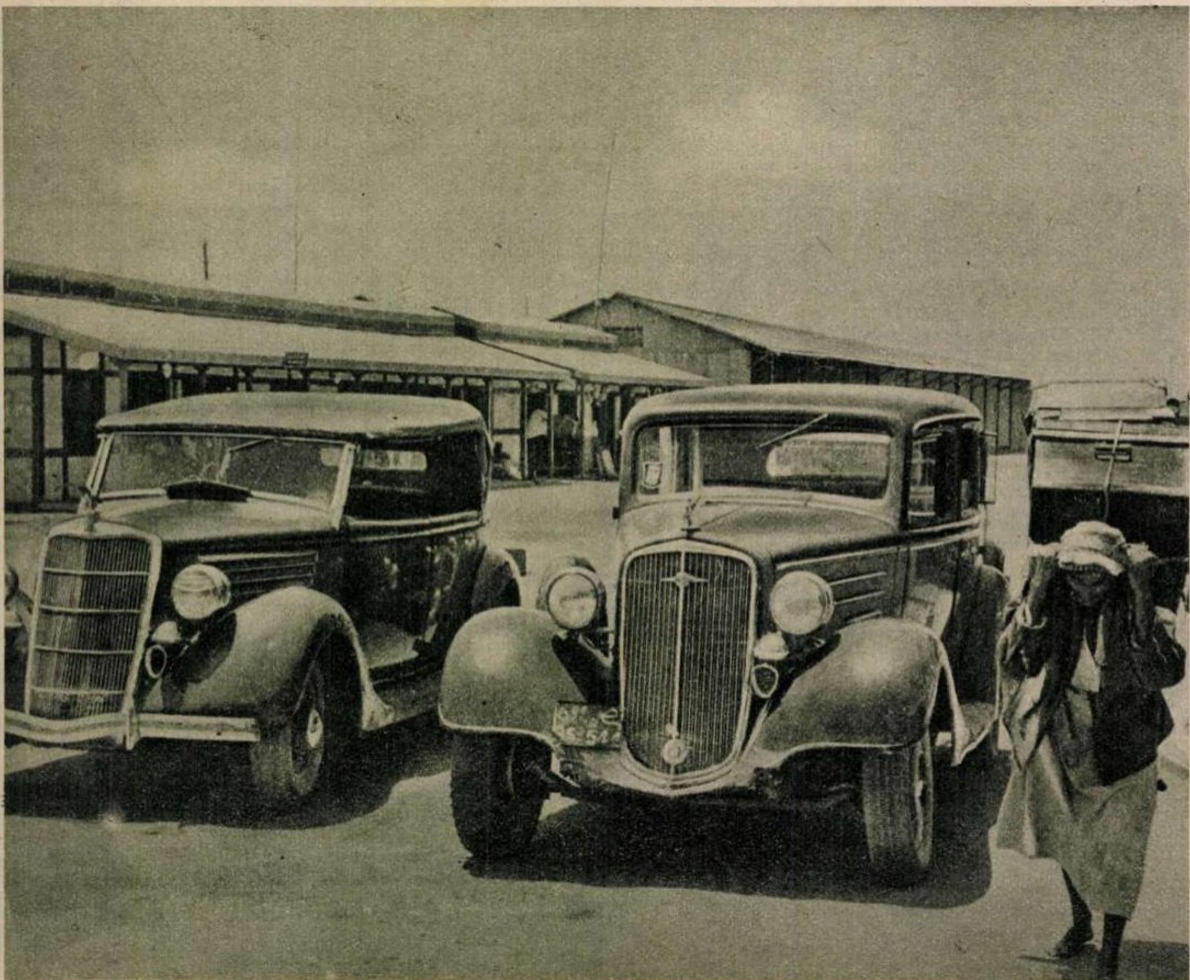
A VIII. században Bagdad lett az iszlám világ fővárosa és Harun-ar-Rasid kalifa emlékét legendássá növelte az a magas arab kultura, amely Bagdadból Spanyolországig sugárzott ki. De mindig ott leselkedett Irak gonosz szelleme: a pártviszály. Harun-ar-Rasid saját meghitt vezéreit, a barmekidákat is kénytelen volt kiirtani. A családi és törzsi féltékenység, amihez hozzájárult a felekezeti villongás, elgyengitette az arab kalifátust és a XIII. század közepén elbukott a tatárjárás hullámaiban, maga alá temetve az arab kultura vivmányait. Azóta Irak élete lassu tespedés volt. A csatornázást, amely a földművelést éltette, elhanyagolták és a jólétet szegénység váltotta fel. Ez nem enyhitette a törzsi és párttusák hevességét. A széthuzó elemek könnyen áldozatává váltak a török hóditásnak és az arabság török-mohamedán uralom alá került.

Irak gazdaságtársadalmi problémái megszaporodtak: a lakosság legnagyobb része pásztorkodásból volt kénytelen élni és az évszakok és esők szerint változtatja lakhelyét. Ezért nem is lehet pontos népszámlálást eszközölni, mert a vándor beduin törzsek átmennek a határokon és más határontuli törzsek jönnek ideiglenesen az országba. A becslés szerinti mai három és félmillió lakosból egymillió nomád. Vallási tekintetben szintén fennáll ez a megoszlás. Másfélmillió szumitával szemben áll ugyanannyi siita, akiknek szentélyeit (Kerbela és Nedsef) őrzi ez a föld. A török uralom kizsákmányolta a városi lakosságot és a földművelőt, a törzsek között pedig ébrentartotta a viszályt, hogy azokat tetszése szerint felhasználhassa. A siita felekezetet igyekezett háttérbe szoritani a szumitákkal szemben és a siiták állandó ellenségei maradtak a török uralomnak, de a siita tan szerint meghunyászkodhattak és nyiltan baráti érzelmeket is tanusithattak, ha ez érdekeiknek megfelelt.

A mult század 70-es éveiben ebben a törzsi, felekezeti és pártéleti zürzavarban lassan az európai import gyanánt beszivárgott nacionalizmus is felütötte fejét. Az arabok Sziriában a franciáktól, Iránban az angol-indiaiktól szivták magukba a nacionalizmus szellemét. Sokan Amerikába vándoroltak és ott keletkezett az ujarab nacionalista irodalom: ujságok, könyvek, versek, drámák. Az uj-törökök parlamentarizmusa élénk visszhangot keltett az iraki arab kisszámu intellektuelben, akik Abdul Hamid bukása után arab autonómiáról és teljes önkormányzatról álmodtak. A való állapotot, hogy a beduin, a kezdetleges eszközökkel dolgozó földmüves és a tőkeszegény iparos, a műveletlen városlakó sem anyagilag, sem szellemileg nem lesz képes átmenet nélkül államalkotásra, az intellektualisták szokott optimizmusával igyekeztek szépiteni. Az uj-török reformok csalódást jelentettek az iraki arabok számára és a világháboruban előbb a siiták, azután a szumiták is elpártoltak a kalifától és cserbenhagyták a szent háborut. Az angolok Mekkában Huszein ibn Alit kalifának ismerték el és hatalmas pénzösszegekkel uszitották az arabságot a gyülölt mohamedán-török ellen. A szent háboru csődöt mondott: a mohamedán világ nem volt egységes még ebben a legszentebb kötelességében sem. Az angol hirverés azzal áltatta az arabságot — természetesen ez az áltatás főképpen az intellektualistáknak tetszett —, hogy győzelem esetén felállitják a régi arab kalifátust és óriási arab nemzeti államot fognak létesiteni. Mintha Marokkótól Perzsiáig törzsi, nyelvjárási, hagyományi korlátok nem léteznének, hittek az intellektualizmus vágyálmaiban.

A fegyverszünet után az ira-

Alsó kép: benszülött arab csendőrök járőrautója a sivatagban.

Angol szolgálatban álló arab sivatagi rendőrök.

Jellegzetes vad hegyvidék Észak-Irakban.

kiaknak belső egyenetlenkedésekkel kellett megküzdeni. Északon a kurdok, délen a sivatagi arabok rontottak be az uj országba. A hazafias iraki arabság lassan kibékült a siita párttal és egységes frontot alkotott az angol mandátumtörekvésekkel szemben. Mohamedán országban mohamedán uralmat követeltek. Egy ideig Mustafa Kemal győzelmei sok arabot csábitott vissza a régi oszmán állami kötelék hirdetésére, de a többség elfordult a törökök tulságosan világias és iszlámellenes irányzatától és végül *Fejszalt*, a mekkai *serif* fiát választották királlyá.

Irak uj kormánya az angol birodalommal szövetségi viszonyba került. A kezdeti nehézségeket hosszas vajudás után legyőzték. A moszuli kőolajforrásvidéket Irak kapta meg és csak 10%-ot kellett kárpótlás gyanánt Törökországnak fizetnie, viszont a régi török államadósságnak Irakra eső részét vállalnia kellett. Anglia Irak belügyeibe csak annyiban kiván beavatkozni, amenynyire tőkeérdekeltsége megkivánja. Ez a tőkeérdekeltség főképpen a kőolajkutak és a sivatagon át futó csővezetékhez kapcsolódik, de erősen érdekelve van Anglia az ujonnan épittetendő öntözőcsatorna-vállalkozásban is. A tőkeszegény és terménygazdálkodásban élő arabság fájdalmasan érezte az idegen tőke térhóditását. Angol szakemberek magas fizetéssel és ennek megfelelő nagyobbstilü életmódjukkal vonták magukra a nem éppen rokonszenvező figyelmet. Angol vezetés alatt iraki hadsereget szerveztek, amely főképpen a belső rendnek a törzsek között való fenntartására volt kiképezve. Sivatagi felszerelése és kiképzése ennek megfelelően kitünőnek bizonyult.

A fent vázolt okokon kivül az arabság és angolok közötti ellentétet fokozta a palesztinai zsidó település, amelyben az arabok saját érdekük megsértését látták és hatásos propagandaeszköznek bizonyult az egész arab világban. Az arabok kezdetleges terménygazdálkodásukkal és patriarkális társadalmi életükkel háttérbe szorultak az európai zsidó bevándorlók tőkegazdálkodása mögött és szabados életstilusuk ellenszenvet váltott ki az iszlámhoz ragaszkodó arabban. Az évek óta lappangó feszültséget kirobbantotta az angolok állandó veresége a különféle harctereken és Rasid ali al-Ghailani, egy előkelő arab család vezetője államcsínnyel megkisérelte, hogy az angolbarát Feiszal-családot eltávolitsa a kormányról. A régi párt- és családi vetélkedés ime, ujból fellángolt és uj körülmények között, uj beállitásban folytatódik. Keleten az erő dönti el a kérdéseket és az uj iraki helyzetet is az erősebb fogja megoldani.

A Tigris és Eufratesz összefolyása, a „Shatt-el-Arab" vidéke a Perzsa-öböl közelében. A folyó mindkét partján óriási datolyapálma-ligetek vannak. — Alsó kép: a palesztinai Haifa olajkikötője. Itt ér véget az iraki olajvezeték.

Alsó kép: az iraki olajvezeték a sivatagban.

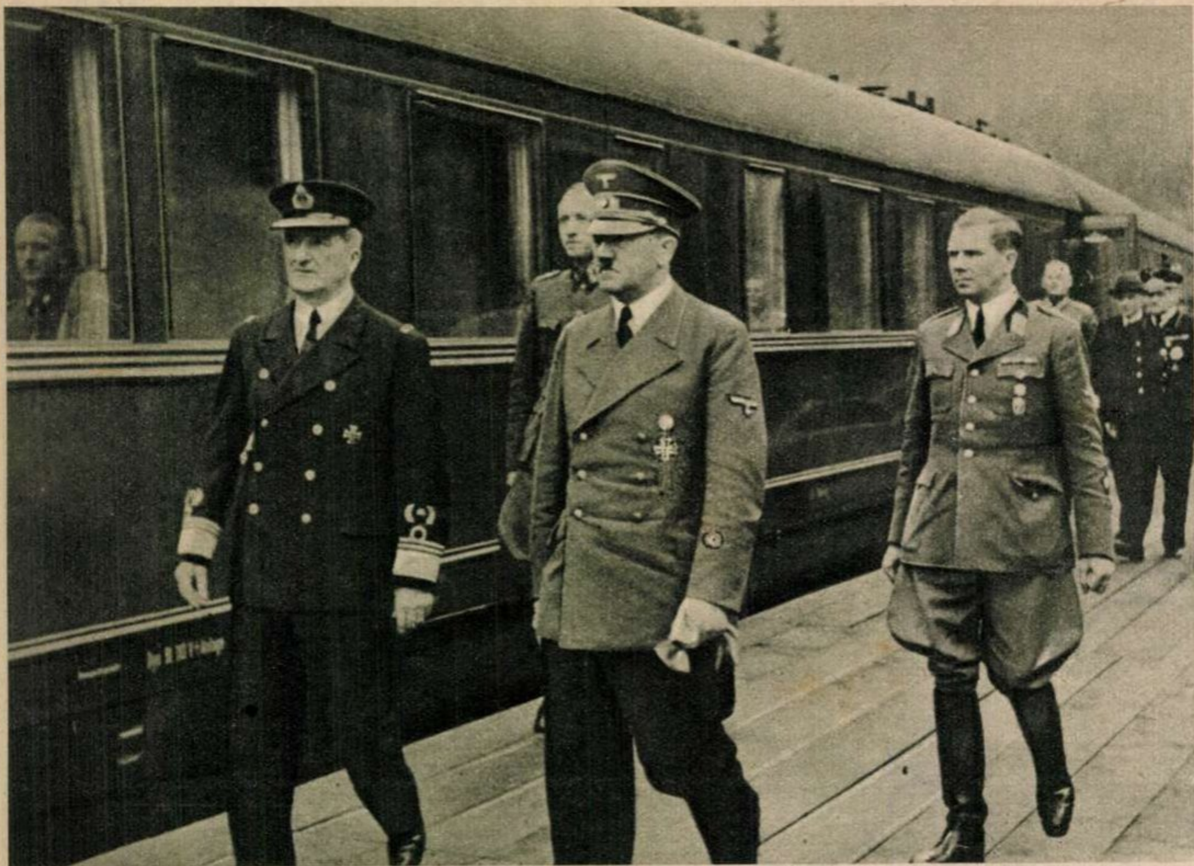

SVÁJC
NÉMET O.
BUDAPEST
MAGYARORSZÁG
FRANCIAORSZ.
OLASZORSZÁG
JUGOSZLÁVIA
ROMÁNIA
BULGARIA
ALBÁNIA
GÖRÖGORSZÁG
TUNISZ
ALGIR
TRIPOLITÁNIA
CIRENAIKA
LIBIA
FEZZAN
KUFRA
LIBIAI SIVATAG
Libiai fennsík
EGYI
FRANCIA-NYUGAT-AFRIKA
TIRRÉN-TENGER
JÓNI-TENGER
FÖLDKÖZI-TENGER
ADRIAI-TENGER
Olaj vezeték
Korzika (francia)
Pantelleria (olasz)
Pelagi-szig. (olasz)
Malta (brit)
Dodekanezosz (olasz)
Gábeszi-öböl (Kis Szirtisz)
Szidrai-öböl (Nagy Szirtisz)
Sott el Djerid

Képes Vasárnap
A FÖLDKÖZI-TENGER KELETI MEDENCÉJE ÉS A KÖZEL KELET TÉRKÉPE
Jelmagyarázat:
a magyar csapatok által visszafoglalt Délvidék
a német és olasz csapatok által elfoglalt terület
a bolgárok által megszállt terület
vasút
karavánút
sivatag
olajvezeték
0 100 200 300 400 500 km
SZOVJET UNIÓ
Rosztov
Nikolajev
Cherzon
Azovi-t.
Krim
Szevasztopol
Jekaterinodar
Nyevinnomiszk
Tuapsze
Vladikavkaz
Petrovszk
KAUKÁZUS
olajvezeték
FEKETE-TENGER
Batum
Tiflisz
Baku
Leninakan
Gokcsa-tó
KASPI-TENGER
Krasznovodszk
TURKMÉNIA
Eregli
Samsun
Trabzon (Trapezunt)
Erzurum
Erzincan
ANKARA
Kizil Irmak
TÖRÖKORSZÁG
Sóstó
Kajseri
Malatja
Eufrátesz
Van-tó
Tigris
Dijarbekir
Akşehiri-tó
Beysehiri-tő
Konja
Adana
Silifke
Tebriz
Rezájei-tó (Urmia)
Rest
Gorgan
Sendjan
Kazvin
Kisil Usen
Teherán
IRÁN (PERZSIA)
Ninive
Moszul
Kerkuk
Hamadán
Kirmansah
Aleppo
Antiochia
SZIRIA (francia)
Ciprusz (brit)
Nicosia
Tripolisz
Olajvezeték
Beirut
Damaszkusz
Bagdad
MEZOPOTAMIA
IRAK
Habbania-tó
Kerbela
Nedzsef
Tigris
Eufrátesz
Iszfahán
Maidani Naftún
Olaj vezeték
Szíriai sivatag
Rutba
Haifa
Jaffa
PALESZTINA (brit)
Jeruzsálem
Amman
Holt-t.
Kerak
TRANSZJORDÁNIA (brit)
Baszra
Khorramsahr
Siráz
Koveit
Busir
KOVEIT (brit)
PERZSA-ÖBÖL
Port Szaid
Szuezi cs.
Szuez
Szinai félsziget
Akaba
Dzsof
SZAUD ARÁBIA
NEFUD SIVATAG
el Kalif
Bahrein sz (brit)
Makua
Hail
Teima
Sakra
el Holuf
NEDZSD
HEDZSASZ
el Vidzs
Kozer
EGYIPTOM
Kene
Luxor
El Kharge
VÖRÖS-TENGER
Medina
Asszuán
Kurkur oázis
Nilus
Korosko
Dzsidda
Mekka
EGYIPTOMI SZUDÁN

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója április 24-én látogatást tett Hitler vezér és kancellárnál. Képünk: a Kormányzó Ur a Führerrel a német főhadiszálláson.

Hitler vasárnapi nagy beszédét mondja a birodalmi gyülésen.

vitéz Jány Gusztáv altábornagy, akit gyalogsági tábornokká és (jobbra) Gorondy-Novák Elemér altábornagy, akit lovassági tábornokká neveztek ki. (Brunhuber és Székely A. felv.)

Rakovszky Iván, volt belügyminiszter, a közigazgatási biróság uj elnöke lett.

Herceg Odeschalchy Károlyné Andrássy Klára grófnő, aki Raguza bombázásakor meghalt.

Lukács Béla (Arlen felv.)

Szinyei-Merse Jenő (Nemzeti S. foto.)

Tomcsányi Kálmán (Halmi felv.)

Szász Lajos. (Schäffer felv.)

akiknek a Kormányzó a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

MINIATÜRÖK

V. Károly (1500—1558)
német-római császár 1535-ben a rémületes tengeri rabló, Barbarossa ellen Tuniszba vitorlázott. A szárazföldi hadsereg főhatalmát Del Basto marquisnak adta át. Ez azután harci rendbe állitotta föl a tábort és maga vállalta az előhad vezérletét, a császárt pedig a középhadba állította. V. Károly, égvén a gyülölt ellenség megtámadásának vágyától, nem sokáig maradt a helyén, hanem megjelent az előhadban. Megkérdezte a fővezértől:

— Basto, fogunk ma győzni?

— Nem — felelte a fővezér.

— Miért nem? — kérdezte a császár megrettenve.

— Mert a táborban engedetlenség uralkodik.

— Hol? Kinél? — kérdezte Károly haragosan. — Hát nem adtam neked hatalmat büntetést osztani, amint és akin akarod?

— Ugy felségeden magán kellene kezdenem.

Károly nem felelt, meggondolta magát, mosolygott, megforditotta lovát és visszament a középtáborba.

*

III. Károly (1716—1788)
spanyol király látván Madridban az utcák tisztátlanságát és a házak előtt halomra hordott szemetet, megparancsolta Squillace miniszterének, hogy intézkedjék, hogy az utcáról a szemetet hordják el és parancsolja meg keményen, hogy ezután a szemetet ne hordják ki az utcára a házak elé.

Madrid lakossága ezen az intézkedésen szörnyen megbotránkozott és abban a balhiedelemben lévén, hogy ez az intézkedés az egészségnek ártalmára lesz, dühösen zugolódni kezdtek, ami a miniszter fülébe is eljutott. Squillace szükségesnek vélte, hogy erről a nyugtalankodásról a királyt értesitse. III. Károly ekkor igy nyugtatta meg miniszterét:

— Hagyd őket lármázni; a gyermekek is sirnak, midőn a dajka őket álmukból felveri, hogy tisztába tegye őket, de ha a dolog végbemegy, annál jobbizüen alusznak.

*

Kodros (Kr. e. XI. század),
Athén utolsó királya hazáját annyira szerette, hogy azért életét is feláldozta.

A Heraklidák, miután egész Peloponezost meghóditották, Kr. e. 1071-ben Athént is körülzárták. Az athénieknek az oraculum megjövendölte, hogy ők az ellenségeken győzedelmeskedni fognak, ha az ő királyuk az ellenség keze által elesik. Megtudta ezt az ellenség is és a harcosoknak szigoruan meghagyták, hogy az ütközetekben senki ne bántsa az athéni királyt. Kodros ezt megtudván, favágónak öltözött és elment nem messze a várostól egy erdőbe fát vágni.

Itt Kodros módot talált arra, hogy néhány ellenséges katonával összevesszen, kik közül egyet fejszéjével fejbevágott. Erre a többi katona rárohant és darabokra vagdalta.

A következő napon az athéniek követet küldtek az ellenséghez és kérték, hogy királyuknak, Kodrosnak holttestét adják ki nekik. A Heraklidák, midőn megtudták, hogy mit tettek, iszonyatos rémületbe estek és futásban kerestek menedéket.

Kodros pedig igy, élete árán, megmentette hazáját a tulerőben lévő ellenségtől.

*

Ford Henry,
a hires amerikai autógyáros egy autóturája alkalmával egy kis faluban megállapodott. Itt megismerkedett egy 105 éves öregasszonnyal.

— Ő még sohasem látott automobilt — mondta Fordnak a község polgármestere.

— Éppen most akartam megkérdezni hosszu életének titkát — szólt mosolyogva Ford.

Ujrendszerü jegyautomatákkal fogják felszerelni a budapesti villamoskalauzokat.

Baloldali képek: a tavaszi kutyakiállitás szenzációi. Fent: „Welsh-Corgi"-pár, Ribbentrop német külügyminiszter feleségének első dijat nyert kutyái. Lent: afgán agár. Ez a fajta először szerepelt magyar kutyakiállitáson.

Nickl Alfréd rendk. követ és megh. miniszter és Rusen Esref Unaydin török követ aláirják a magyar-török kereskedelmi és fizetési egyezményt. Balról áll báró Perényi Lukács követségi titkár, jobbról Mahmut Ameri, török követségi titkár.

Képek a Budapesti Nemzetközi Vásárról. Baloldalon: Szendy Károly polgármester üdvözli a Kormányzó Urat; balra a Főméltóságu Asszony. — Középen: a Kormányzó Ur a Vásáron Baldur von Schirach ostmarki birodalmi helytartóval beszélget. — Jobboldalon: Bárdossy László miniszterelnök vitéz Horthy Istvánnéval.

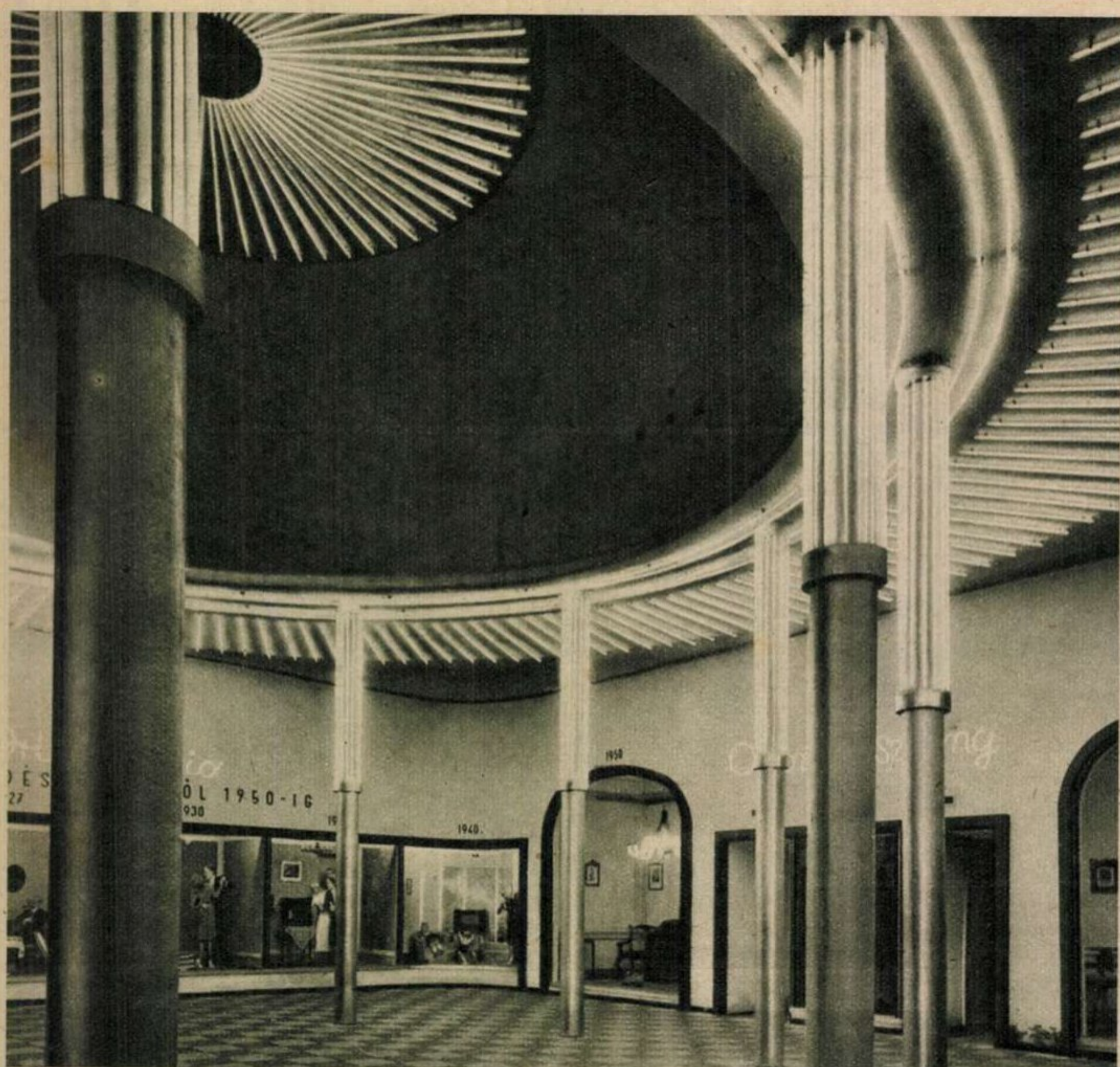

Baloldali kép: a felszabadult Szabadka atlétái stafétát rendeztek Budapestre. Képünkön a szabadkai futók megkoszoruzzák a Hősök Emlékkövét. — Jobboldali kép: Horthy Miklósné a Gyermeknapon Bárdossy Lászlónéval beszélget az Apponyi-téri urnánál. Mellettük jobbra Ghiczy Jenőné és Ullein-Reviczky Antalné.

Baloldalon: szabadtéri mise a margitszigeti romoknál, a budapesti cserkészek Szent György-ünnepén. — Jobboldalon: a mise után a cserkészek küldöttsége a kerepesiuti temetőben ünnepélyesen megkoszoruzta gróf Teleki Pál sirját.

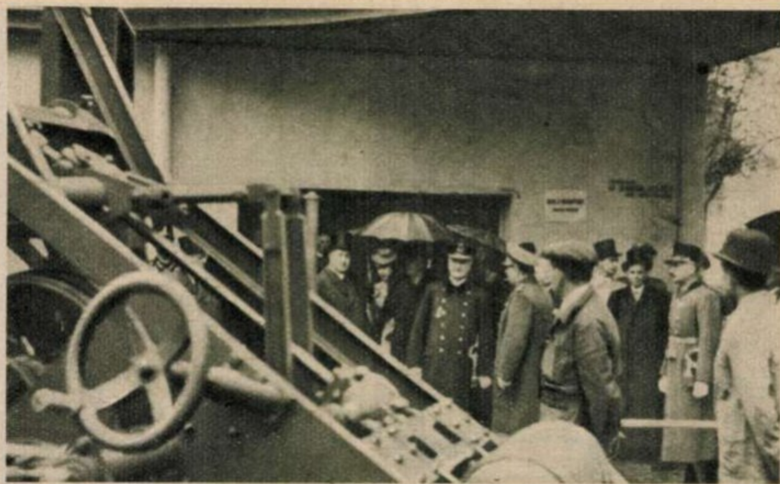
Az Orion rádiógyár Orion napfénycsövekkel világitott csarnoka a Nemzetközi Vásáron

Az Orion hőpalack sokoldalu használhatóságát ábrázoló széles kirakatok a Nemzetközi Vásáron.

Szolyva Falepároló Rt. és Klotild Vegyipari Rt. feltünéstkeltő kiállitása a Nemzetközi Vásáron.

A Kormányzó Ur a Vásáron megtekinti a székesfővárosi tüzoltóság villamos daruszékkocsiját, amely müszaki mentési munkálatokhoz készült. — Alsó kép: dr. vitéz Kiss Lajos, Budapest tüzoltófőparancsnoka és Luib István államgépgyári felügyelő, a villamos daruszékkocsi szerkesztője a kiállitáson.

Szahak Avanezian szőnyegkereskedő kiállitása a Nemzetközi Vásáron.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal pavillonja a Vásáron.

A Standard Villamossági Rt. pavillonjában, a Nemzetközi Vásáron, a Kormányzó Ur Őfőméltóságát Sziklay Ernő vezérigazgató és vitéz Kocsis János h. vezérigazgató fogadta. A Vásár egyik legnagyobb érdekessége a futószalagon készülő telefonkészülékek bemutatása.

A közismerten legjobb „Ringató“ acélrugós matrac, fotel és autóülés-párnarugózat kiállítása a Nemzetközi Vásáron.

A nagy feltünést keltett Franck-pavillon. A Kormányzó Ur Őfőméltósága Ács igazgató ur kiséretében a Franck-pavillon értékes kávédaráló-kiállításának megtekintésére indul.

Általános feltünést keltett az Iparcsarnok főbejáratával szemben a Budafoki Zománcedény-, Fémáru- és Elektromosgyár rt. impozáns pavillonjának égbenyuló, magyar cimerrel ékesitett, kivilágitott tornya.

FAG golyóscsapágy-gyár, Schweinfurt, a Budapesti Nemzetközi Vásáron nagyszabásu kiállitás keretében mutatja be a FAG golyóscsapágyak szakszerü beépitését. Magyarországi vezérképviselet Hesz és Társa, Práter-utca 22. szám.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Zenebarát 16. Haydn a mult század elején, 1809-ben halt meg, miközben Napoleon seregei Bécset ostromolták. Haydn ugyan nem tartózkodott az ostromlott fővárosban, hanem az Esterházy-rezidenciában, Kismartonban, ellenben annyira megijedt az ágyuszótól, mi történik imádott városával, hogy rémületében „megállt a szive" — szivszélhüdést kapott. Kismartonban temették el, a szépséges barokkálvária földalatti kápolnájában, az engesztelő szentmisét azonban Bécsben, a skót templomban mondották érte, amely alkalommal Mozart Rekviem-jét játszották. Nemcsak Bécs kiválósága, de a megszálló sereg legjobbjai is hiánytalanul ott voltak ezen a misén, hogy a végtisztességet megadják Haydn-nek.

Természetrajongó. Ugy van, májusban szólal meg a legszebb énekü madár, a fülemüle. Éjszaka hivja szerelmes párját — talán ezért oly „szivreható" az éneke, de a pogánykori görögök jajszót véltek hallani szavában és szines, szomoru hitregét füztek hozzá. Ez igy hangzik: Aédon görög asszony irigy természetü volt, nem akart belenyugodni abba, hogy sógorasszonyának, Niobénak, tizenkét gyönyörü gyermeke volt, holott neki csak egy: Itilosz. Ezért kajánul elhatározta, hogy megöli Niobe legidősebb fiát, anyja kedvencét. Kést fent tehát és éjjel belopódzott abba a szobába, ahol Niobe fia meg az ő saját fia is nyugodtak. De végzetes csere történt s mikor megvirradt, borzadva látta, hogy nem unokaöccsét, hanem saját, egyetlen gyermekét ölte meg. Anyai szive nyomban megtört s ekkor Zeusz irgalomból fülemüllévé változtatta, hogy hangja, amellyel fiát siratja, örökkévaló legyen. Azóta hangzik szép tavaszi éjeken a vágyódó siratás: „It-it-it-it-itilosz-itilosz-itilosz".

Gondolatok

Amit tudunk, több bajt okoz nekünk, mint az, amit nem tudunk.

Önmagunknak többször vagyunk utunkban, mint — másoknak.

Vigyázat: nem mindenki ostoba, aki ostobának mutatja magát.

Csak szinleg érez az velünk, aki sokat hangoztatja: az érzéseknek nincs szavakra szükségük.

Az ostobaság nem ismer udvariasságot: nőt és férfit egyaránt sujt.

Ha azt akarod, hogy az emberek észrevegyenek: állj az utjukba.

Karádi Emil.

A Képes Vasárnap Ételrecept-pályázatának

következő

bemutató vacsoráját a Krisztina gyöngye éttermében

rendezzük, május 14-én, szerdán este 9 órakor. Ételrecept-pályázatunk díjnyertes receptjeit készíti el az Alagut-utca 5 szám alatti Krisztina gyöngye étterem konyhája ezen az estén. Olvasóinkat és minden érdeklődőt szivesen látunk a vacsorán, melyen a Képes Vasárnap ételreceptjeiben leirt ételeket a rendes, étlapon feltüntetett vendéglői árakon szolgálják fel.

Tüdős Klára uj, magyaros ruhakölteményei a Corvin Áruházban

A női divat uj magyar tavasza virult fel azon a napsugaras délutánon, amelyen a *Corvin Áruház* bemutatta *Tüdős Klárának*, a magyar női divat legkiválóbb művészének uj ruhakölteményeit. Valóban költeményekhez hasonlók voltak azok a ruhák, amelyeket a meghivott előkelő vendégsereg — élükön Budapest legdivatosabb és legfinomabb izlésü asszonyaival — gyönyörködve nézett végig.

Az asszonytársadalom minden rétege megtalálhatta itt a neki szükséges öltözéket, a legegyszerübbtől a legpompásabbig, a munkaruhától az estélyi ruháig. Amit még nem láttunk sohasem, itt megismerhettük: a magyaros izlést azokban az öltözékekben is, amelyek eddig még a nappali és estélyi ruháknál is nemzetközibbek voltak. Láttunk például magyaros izlésü és igen csinos *szobalány-ruhákat, ápolónői és irodai köpenyeket* és nagy taps közepette vonult be magyaros diszü ruhájában, karján pólyásbabával egy *„nörsz"*, azaz gyermekkertésznő. Tüdős Klára szerint ugy a háziasszony, mint a háztartási alkalmazott az otthoni munkáknál is fordítson gondot arra, hogy öltözéke necsak tiszta, hanem csinos is legyen és ezért rendkivül kedves *főző- és takaritóruhákat, konyhakötényeket* tervezett, amelyeknek bemutatása szintén nagy tetszést aratott.

Elragadó volt a magyaros izlésü *strandruhák és strandköpenyek* sorozata, de még nagyobb sikerük volt azoknak a *„dirndlikNEK"*, amelyek — Tüdős Klára izlésének jóvoltából — épp olyan kellemes és könnyü viseletet biztositanak a hölgyeknek nyárára, mint a tiroli vagy salzburgi „dirndlik", egyuttal azonban a magyar nép asszonyainak hagyományos és szép viseletét veszik át. Reméljük, hogy ezekután a neve is megmagyarosodik és általánossá lesz Tüdős Klára szép elnevezése: viganó.

Felvonult azután egy gyönyörü *magyar esküvő*, élén a pazar nászruhába öltözött menyasszonnyal, utána a koszoruslányokkal és a násznép hölgyeivel. Alig győztünk betelni ezeknek a ruháknak szinpompájával és magyaros méltóságuk mellett, finom eleganciájával.

A legnagyobb érdeklődést mégis azoknak a *magyaros empriméknek* a bemutatója keltette, amelyekkel Tüdős Klára a francia mintáju empriméket pótolja. A legszinpompásabb magyar motivumok diszitik ezeket a selymeket, amelyekből délutáni és estélyi ruhák bemutatóját láttuk.

— Ahogy a falusi kertben egymás mellett illatoznak a virágok, ugy terveztem én meg a magyar „milflőrt" és ahogy a sötétkék nyári ég alatt ragyog tündérszép Budapestünk, ugy rajzoltam az „Este Pesten" nevü selymet — mondta Tüdős Klára és valóban ezek az uj hazai emprimék a magyar nyár minden szinében ragyognak.

Különösen elragadta a közönséget az, hogy ezekben a magyaros izlésü ruhákban nincs semmi tulzottság vagy jelmezszerüség, hanem a magyaros izlést kitünően hangolják össze az általános európai divattal. Egészen bizonyos, hogy az idei tavasz női divatja már ennek az uj magyar tavasznak jegyében indul és nyárára — a divatbemutató sikeréből itélve — már mindenütt Tüdős Klárának ezeket a szép ruhakölteményeit viselik majd a divatos magyar hölgyek.

Nehéz kezdet. Bizony, aki föltette magában, hogy fiatal menyecske létére „mintagazdaszszony“ lesz, annak ép napjainkban elég nehézséggel kell megküzdenie. S hogy mennyire alaposan lát neki terveihez, azt mingyárt bizonyitani is látszik levelében fölvetett kérdéseivel. Válaszképpen tehát: igazán értékes tárgyak tisztitásához ajánljuk, ne fogjon hozzá házilag. Foltos nagy perzsaszőnyegét, drága selyemruháit ne próbálja háziszerekkel „ujjávarázsolni“, hanem bizza azokat szaküzemekre. Azok sem tudják mindig kifogástalanul elvégezni feladatukat — hát még a kontár próbálkozás mennyi kárt tehet vagy legjobb esetben is: hiábavaló erőfeszitést jelent. Ép igy igen nehéz feladat a bőrtárgyak ujrafestése. Ehhez szaktudás kell s a tanulatlan ember ezen a téren annyi hibát követhet el, hogy azok vagy jóvá nem tehetők, vagy pedig helyrehozásuk rendkivül költséges. Ami az ammoniákot illeti — ezt szalmiákszesznek is hivják — az szines anyagokból főként a savfoltok eltávolitására alkalmas; de csak akkor szabad alkalmaznunk, ha a szines anyagok nem savérzékenyek, vagyis kis darabon előzetesen próbát kell végeznünk. Zsir-, olaj- és hasonló foltokat elsősorban benzinnel, esetleg éterrel próbáljuk eltávolitani. Az éter használatánál — miután igen gyulékony — époly elővigyázatosság ajánlatos, mint a robbanékony benzinnél. A nyitott láng közelében sem dolgozhatunk vele.

Nyolcadik osztály. A waterlooi csatát nemcsak egy francia iró irta le, hanem két ilyen leirás vált hiressé. Az egyik Victor Hugó „Misérables“ cimü regényében szerepel, a másik Stendhal „La Chartreuse de Parme“ c. regényének nevezetes részlete. A Stendhal-regény hőse, Fabrice del Dongo, még gyermekifju, amikor megszökik olasz hazájából, hogy lelkesedésből résztvegyen a hirtelen Franciaországba visszatért Napoleon élet-halálharcában. Küzdeni akar a napoleoni sereggel, de még csak mint jószándéku szemlélő elegyedik a katonák közé és megéri a világtörténelem egyik legdöntőbb csatáját. Maga Stendhal vett igy közvetlenül részt, mint szemlélő, a marengói csatában, azután pedig sok napoleoni csata lefolyását látta a közelből, hiszen a „grande armée“-t mint közigazgatási tisztviselő és miniszteriális megbizott követte. Stendhal ezek szerint azt tapasztalta, hogy a csatából a résztvevő annyira csak részleteket tapasztal, hogy nincs áttekintése s jóformán nem eszmél rá, mi folyik tulajdonképpen körülötte. Csupa hirtelen jelenet, ködkép, megmagyarázhatatlan gyorsaságu és változásu *egyéni* helyzet kábitja s tehetetlenül sodorja magával valami rejtélyes erejü lüktetés. Többről nem ad magának számot és Stendhal nem is irja le másképpen a hőse körül leviharzó csatát. Az impresszionisták festettek igy: csak azt ábrázolják, ami az *én*-en keresztülszürődik. De mindezzel együtt természetesen nagyon érdekessé válik ez a csataleirás.

D. Pál. Gazdálkodó létére — irja — ma legfőbb öröme, hogy meghozatja magának Budapestről a legjobbnak igérkező uj könyveket. Régente az is szenvedélye volt — irja —, hogy telenként, amikor kevés dolga maradt a gazdaságban, nagy utazásokat tett, hogy szórakozzék és művelődjék. Ma az utazás elesik mint műsorpont... marad a könyv, amely változatlanul jóbarátnak bizonyul. Az is a jó könyv. De ne csak az ujakat és legujabbakat keresse. Nézze csak jól át tekintélyes könyvtárát, mi hiányzik a régiekből s az egészen régiekből s az örökkévalókat, a számontartottakat azokból is hozassa meg.

VIZSZINTES:

1. Egykor Asanti nyugatafrikai királyság székhelye. 14. Menorca sziget főhelye. 15. Vajda János szülőfaluja. 16. Csodalámpája ismert. 17. Jávai kelmeszinezés. 18. Feszélyezettség — franciául. 19. Néhányan. 20. Az ókori Kis-Ázsia városokban gazdag délnyugati része. 21. Üresen hagyott hely a papir szélén. 22. Görög viszonyszó. 23. Finn-.... nyelvcsalád. 24. Angol költő, Byron barátja. 26. Szellemi képesség. 27. Lássuk! Rajta! 28. Hajit, dob. 30. Oscar Strauss névjele. 32. Egy szerda jelzője. 34. Egyesült Államok. 35. Domb — a teveháton. 39. Butácska. 40. Fitying. 41. Fehérnemü. 42. Bánkódó. 43. Rádió is bemondja. 44. Hires angol feminista hölgy. 45. Ruha. 46. Sav — latinul. 47. Műveltető képző. 48. Gazdátlan az ilyen kutya. 50. Az „Aranyember“ egyik hősnője. 53. Csak — németül. 55. Keresztül. 57. Szamara hires. 59. Angol „ur“ röviditése. 60. Előny (vagy: angol viszonyszó). 61. Mocsári növény. 62 Meg kell őket szeliditeni! 63. Mohamed lova volt. 64. Svéd királyi család. 65. Irta vala. 66. .....-szigetek, szigetcsoport az Atlanti óceánban. 67. Megváltoztat. 68. Nagy francia festő. 69. A Dráva mellékfolyoja. 70. A magasba felnyulik. 71. Európai kisállam. 72. Kimondta már a boldogitó igent. 73. Német költő. 74. Vanitatum ....

FÜGGŐLEGES:

1. Kicsit italos. 2. Dzsidás. 3. Nem változik. 4. Olasz női név. 5. Szögfüggvény. 6. Zichy Nándor névjele. 7. A sav „teszi“. 8. Petőfi hires verse. 9. Petőfi: Talpra magyar .... 10. Magyarázat. 11. A király, pénzt. 12. Az asszony bátyjának a felesége (a régi nyelvben: a férj nőtestvére). 13. Több pápa neve volt. 14. Állat — más szóval. 15. Hyppokrates mellett a második legnagyobb ókori orvos. 17. Királyi palota Belgrádban. 18. 1055 — római számmal. 23. Rejtett, tilos ut, titkolt ut. 24. Világhirü svéd utazó. 25. Ráken, nyakábaakaszt. 29. Neves német matematikus. 31. Adenhez tartozó sziget a Vörös tenger bejáratánál. 32. Ausztráliai benszülött, az óceániai szigetvilág népe. 33. Fülbevaló. 34. Daganat. 35. Egy kicsit, keveset. 36. A német kommen-ige félmultja. 37. Iktatva — röviditése. 38. Jó — németül. 39. Beesik, de magánhangzó nélkül. 40. Országokat választ el. 44. Hires francia iró (Maurice). 45. Cigányprimás. 47. Hires francia iró. 48. Corday Sarolta ölte meg. 49. Érdekes épitkezés (eső esetén kitünő). 51. Férfinév magyar alakja. 52. A zsoltáros király. 54. Folyó a Balkánon. 56. Női név (növényvilág). 57. Király — franciául. 58. Erdő. 59. A hölgyek diktátora. 60. Égkék. 63. Az. 64. Tenger — angolul. 65. Örményországi romváros. 67. Tehénhang. 68. Ez a nap.

Beküldendő: vizszintes 16., 63. és függőleges: 1., 54.

Szótagrejtvény

GA — GA — GYEP — IST — LÁS — LOPP — LŐ — NI — NYAR — NYE — OS — PA — PA — PÓ — RÁNG — REG — RI — TÖR

Fenti tizennyolc szótagból nyolc olyan szó állitható össze, amelyek mindegyike a lóval van kapcsolatban. A nyolc szó kezdőbetüiből egy sport neve rakható össze. *Mi ez a sport?*

Része

KARIMA
ÁRIA
PILLA
TÁMLA
JÁRDA
SZÉLKAKAS
DONGA

Irjuk az egyes szavak mellé azt, aminek azok részei. Ezek kezdőbetüiből egy nagy magyar nevét kapjuk. Ki ez?

Első szótag

... SI
... VAR
... COS
... RÓZ
... KÁZ
.. COS

A pontok helyére ugy irjunk egy-egy szótagot, hogy azok a pontok utáni második szótaggal összeolvasva: értelmes szavakat adjanak. Az első szótagok egymásutánja ismert magyar vers kezdőszavait adja. *Hogy kezdődik ez a vers?*

Ellentéte

OLCSÓ
HEVENY
MINDENNAPOS
MEGFELELŐ
ÓSZERÜ
MOGORVA
IDEGEN
TÖRVÉNYTELEN

E nyolc szó ellenkező jelentését irjuk egymás alá. (Annyit még ehhez: olcsónak nem feltétlenül drága az ellenkező értelme, lehet többféle, ezek egyike!) A kezdőbetükből az autósok számára kellemetlen jelentésü szót kapunk. *Mi ez?*

Párhuzamos

ABSZOLUT
UTASITÁS
MENLEVÉL
KARIATID
KÖZELSÉG
SZOBRÁSZ
URISZOBA

Fenti hét szóban egy magyar költő neve bujik meg. Két párhuzamos vonal segitségével azonban hamar rájöhetünk a költő nevére. Ki ez a magyar költő?

Összetett szavak

ÁLLAM — CSEND — DOB — ÉRDEM — KERESZT — LEVÉL — NAGY — ŐR — PAPIR — PÉNZ — TITKÁR — VILÁG

Ebből a 12 szóból 6 összetett szót kell alkotni, ugy, hogy az összetett szavak kezdőbetüiből bizonyos sorrendben egy, a katonaságnál igen fontos jelentőségü szót kapjunk. *Mi ez a szó?*

A Képes Vasárnap április 25-i számában megjelent rejtvények helyes megfejtői közül jutalmat kapnak a következők:

Dr. Balogh Jánosné, Bpest, V., Falk Miksa-u. 7. Belák Endre, Devecser. Dörner Frigyes, Varsád. Dudich Miklós, Marosvásárhely. v. Fiáth Ádámné, Bpest, I., Pauler-u. 1. Dr. Horváth Györgyné, Nagyvárad. Hősz András, Dunaegyháza. Ilk Mihály, Kalocsa. Dr. Kállay Kálmánné, Debrecen. Kilczer Péterné, Bpest, VI., Benczur-u. 35. gr. Lázár Miklósné, Bpest, XI., Horthy M.-ut 10—12. Maróti Bulcsu, Bp., IX., Ráday-u. 54. Soprony Ernőné, III., Szentendrei-ut 31. Dr. Toldy Elemér, Bpest, IX., Lónyay-u. 47. Várnagy Margit, Székesfehérvár.

Megfejtések

az 1941 május 2-i számból:

Keresztrejtvény:

EGYESÜLTÁLLAMOK
MOOR SIENA LEDA
BURGOS P MATRAC
ENK LEKEZEL TAS
RO IM ELV MI DA
EDISON E PARKOL
V L SPONTÁN Ö Á
ÁDIGE BTC DARAB
LÉ ESE I LIL LŐ
OLT ŐSKAJÁN SIN
G AH TALAP SA F
AULUS VIV SÓSTO
TRISTIA IRÓSZER
JAGO ARATO ALIG
AKASZTÓFÁRAVALÓ

„Del“-lépcső: 1. Delejtü. 2. Adelaide. 3. Dédelget. 4. Tördelés. 5. Zsindely. 6. Letérdel.

Épitősdi: 4. Tobruk. 5. Skorbut. 6. Sok butor. 7. Skót bor. 8. Kosbor.

„Kes“-lépcső: 1. Keszkenő. 2. Ékesités. 3. Rekesztő. 4. Tyukeszü. 5. Cserkesz. 6. Gyerekes.

AZ ELME SPORTJA MEGFEJTÉSI HATÁRIDEJE május 15 (csütörtök) dél. A megfejtéseket a jövő heti számunkban (május 16.), a nyertesek neveit pedig a két hét mulva (május 23.) megjelenő Képes Vasárnapban közöljük. Megfejtések Képes Vasárnap Elmesportja cimre küldendők, Budapest, V., Vilmos császár-ut 78. szám

Mosodában.

— Képzeljétek, milyen bajban vagyok. Egész nap nem mehetek haza, mert otthon nagymosás van. (Life.)

„Sulyos" szerelem.

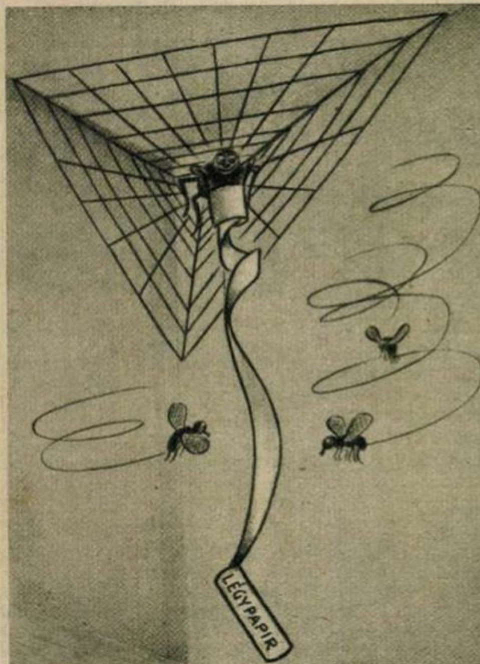
— A postáról irok neked, drágám. Ha annyi csókot küldhetnék neked, amennyit szeretnék, nem vennék fel a postán a csomagot. (Fliegende Blätter.)

Szerelem.

Kép, szöveg nélkül. (Familj Journal.)

A kényelmes pók.

Kép, szöveg nélkül. (Presse.)

Jogos félelem.

— És még azt mered mondani, hogy ne féljek az egerektől! (Die Woche.)

Leánykérés.

— Idővel meg fogjuk szokni egymást, biztosra veszem.

— Tudja, Müller ur, milyen rövid az élet? (Tagblatt.)

Vigyázatlanság.

— Igen, igazgató ur kérem, feltétlenül ott leszek az esti tárgyaláson! (Journal.)

A kezdő.

— Kolléga ur, maga nagyon kezdő. A nők annyit késnek a találkozón, hogy biztonságosabb cserépvirágot hozni. (Fliegende.)

Megszokás.

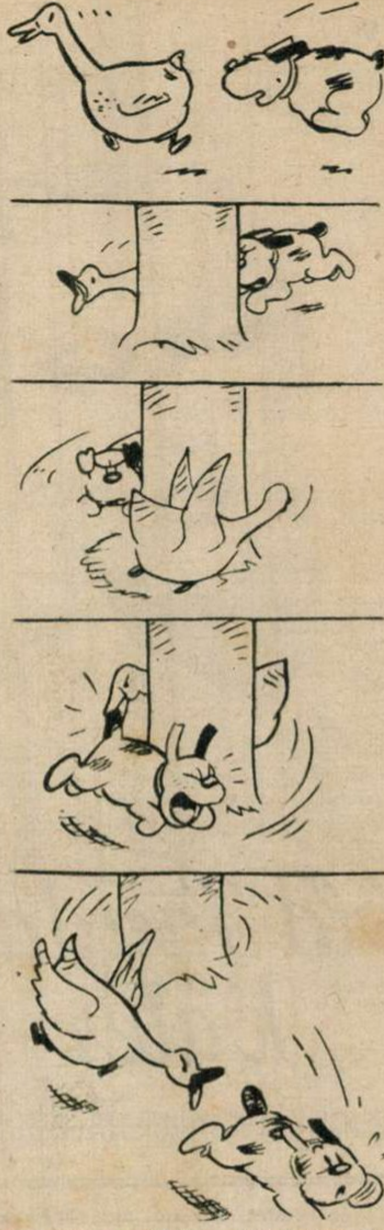
— A báritalkeverő rádiót hallgat. (Examiner.)

Csalódás.

— Te, itt valami nincs rendben. Amikor ezt a kádat megrendeltem, az árjegyzékben egy csinos nő ült benne. (World Telegram.)

A kutya meg a liba.

Kép, szöveg nélkül. (Illustrierte Blatt.)

Falun.

— Ez itt a kut, asszonyom. Csak csavarni kell és feljön a viz.

— És ha az ellenkező irányban csavarjuk, akkor a melegviz jön, ugye? (Newyorker.)

Friss levegő.

— Tudod, én azért lettem kéményseprő, mert állandóan a friss levegőn lehetek. (Lachende Welt.)

A szerkesztésért BÓNYI ADORJÁN, a kiadásért Dr. KOVÁCS DEZSŐ felelős. (Megjelenik hetenként. Egyes példány ára 20 fillér, előfizetés külön postai kézbesítéssel egy hóra 88 fill., negyedévre 2.64 pengő.) Pesti Hirlap R. T. kiadása, Légrády Testvérek R. T. nyomása, Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 78. Nyomdaigazgató: KERTÉSZ ÁRPÁD. 1941 május 9.